

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Vereniging Montessorischool Bilthoven

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 13 mei 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Vereniging Montessorischool Bilthoven. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van het onderwijs is in orde. We beoordelen zeven onderdelen met een voldoende en één onderdeel krijgt het oordeel goed. Het pedagogisch klimaat in de school is prettig en ondersteunend en dit is een sterk punt van de school. De school haalt met haar leerlingen goede resultaten.

Het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de regelgeving hierover.

Wat moet beter?

De school vindt het goed dat leerlingen onder schooltijd buiten de school remedial teaching volgen, tegen betaling door de ouders en zonder dat de school hierover de regie voert. Dit is niet toegestaan. De school heeft toegezegd hiermee stoppen.

Wat kan beter?

De kwaliteitszorg kan aan kracht winnen door op gezette tijden de kwaliteit van het onderwijs op een aantal vaste onderdelen te evalueren en door concretere doelen te stellen waaraan gewerkt wordt. De betrokkenheid van de medezeggenschapsraad en het toezichthoudend orgaan bij de besluitvorming van het bestuur kan geëxpliciteerd worden. De school kan het kleuteronderwijs verder versterken door doelgerichter te gaan werken, de brede ontwikkeling van de leerlingen te volgen en het onderwijs hierop af te stemmen.

Vervolg

Over vier jaar doen wij weer een vierjaarlijksonderzoek.

**Bestuur: Vereniging
Montessorischool Bilthoven**
Bestuursnummer: 36817

School onder bestuur: 04PR

Totaal aantal leerlingen: ongeveer
200

(Teldatum: 1 oktober 2018)

BRIN: 04PR

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	4
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	7
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	14
4.	Reactie van het bestuur	18

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in maart 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Vereniging Montessorischool Bilthoven. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij de Montessorischool Bilthoven.

We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau.

We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze school betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP8 Toetsing en afsluiting	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten/Studiesucces	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	
KA2 Kwaliteitscultuur	
KA3 Verantwoording en dialoog	

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met het bestuur, leraren, leerlingen en ouders en een afvaardiging van de medezeggenschapsraad en het toezichthoudend orgaan. Daarnaast hebben we verschillende lessen bezocht.

Het bestuur heeft in het startgesprek aangegeven belangrijk te vinden dat de leerlingen een breed aanbod krijgen en dat zij passend onderwijs krijgen in een veilige en stimulerende omgeving. Daarom hebben we de standaarden aanbod, zicht op ontwikkeling, veiligheid en pedagogisch klimaat onderzocht op de school.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatieonderzoek op de Montessorischool Bilthoven.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op het onderzochte kwaliteitsgebied financieel beheer op bestuursniveau. In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Daarnaast is hieronder weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau samenvalt met Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we de beoordeling hiervan achterwege op schoolniveau.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

We zien dat het bestuur van Vereniging Montessorischool Bilthoven voldoende zicht heeft en voldoende stuurt op de kwaliteit van het onderwijs op de school.

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van Vereniging Montessorischool Bilthoven. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

De kwaliteitszorg is voldoende en kan verder verstevigd worden

De spil van het kwaliteitszorgsysteem binnen de Vereniging Montessorischool Bilthoven is het schoolplan 2015-2019. Bestuur en directie evalueren jaarlijks in hoeverre de doelen behaald zijn. Daarnaast volgen zij de tussen- en eindresultaten van de leerlingen nauwgezet en bespreken zij regelmatig of er interventies nodig zijn op groepsniveau. Daarnaast houdt het bestuur op een informele manier zicht op de kwaliteit van het onderwijs door zich vaak in de school te begeven en regelmatig met ouders te spreken.

Wanneer er zaken zijn die de aandacht behoeven van het bestuur, zoals de afgelopen tijd de organisatie van de buitenschoolse opvang en eerder de tussenschoolse opvang, dan steekt het bestuur er veel tijd en energie in om dit goed te regelen. De kwaliteitszorg is hiermee voldoende, maar dit neemt niet weg dat wij verschillende kansen zien voor verbetering.

Ten eerste is het belangrijk dat er een systematische evaluatie van het onderwijsproces gaat plaatsvinden. De school mag, scherper dan nu het geval is, de kwaliteit van bijvoorbeeld het aanbod, het didactisch handelen en de leerlingenzorg in kaart brengen en hierover ook rapporteren naar het bestuur.

Ten tweede mag de school alerter reageren wanneer groepen leerlingen opvallende resultaten boeken. In de middenbouw halen veel leerlingen al gedurende langere tijd tegenvallende resultaten op het gebied van spelling. De school kan beter én sneller zoeken naar verklaringen hiervoor. Een systematische evaluatie van het onderwijsleerproces kan hierbij ondersteunend zijn, zoals wij ook al in ons rapport van 2015 hebben opgemerkt.

Tenslotte kan de school de doelen in het schoolplan én in het hiervan afgeleide jaarlijkse activiteitenplan concreter en daarmee meer toetsbaar omschrijven. Hiermee kan het bestuur beter monitoren of de school de doelen ook daadwerkelijk behaalt en kunnen scherpere afspraken gemaakt worden over de borging van behaalde resultaten.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

De verantwoordelijkheidsverdeling is duidelijk

Binnen de Vereniging Montessorischool Bilthoven is het duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Bestuur en toezicht zijn gescheiden en het bestuur leeft een code goed bestuur na. Ook zorgt het bestuur voor bekwaam en bevoegd personeel op de school. Door de blik wat meer naar buiten te richten ontstaan er mogelijkheden om structuur en cultuur elkaar meer te laten versterken.

Zo kunnen bestuur en schoolteam een kritischer houding ontwikkelen ten opzichte van de eigen school. Niet alleen door elkaar meer diepgaand te bevragen maar ook door anderen meer mee te laten kijken naar het onderwijs. De Montessorivereniging bezoekt de school iedere vijf jaar voor een visitatie en de school is tevreden met de feedback die zij krijgt vanuit deze visitaties. Wanneer het bestuur daarnaast af en toe een onafhankelijke deskundige zou betrekken bij de evaluatie van het onderwijs, levert dat een waardevolle objectieve blik op op de kwaliteit van het onderwijs. Leraren leren van elkaar door elkaars lessen te bezoeken en deze te bespreken.

Daarnaast zou de directie lesbezoeken mogen afleggen om de individuele ontwikkeling van de leraren én de teamontwikkeling te stimuleren.

Tenslotte zou de school geregelde tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen mogen afnemen voor een frisse blik uit een andere hoek (dan ouders en leraren) op de kwaliteit van het onderwijs.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school (KA3)?

Het bestuur voldoet aan de wettelijke eisen

Binnen de Vereniging Montessorischool Bilthoven is tegenspraak georganiseerd. Ouders en personeel worden betrokken bij beleids- en besluitvorming en het bestuur en de school brengen jaarlijks verslag uit over de doelen en de resultaten die zij behalen. Daarnaast verantwoordt het bestuur zich aan de intern toezichthouder.

Wij zien dat de tegenspraak en het toezicht nu vrij informeel verlopen. Het zou goed zijn om hierin meer structuur aan te brengen en duidelijk te zijn over wederzijdse verwachtingen.

Om de medezeggenschapsraad actiever te betrekken bij besluiten is een duidelijkere afstemming tussen bestuur en medezeggenschapsraad wenselijk. Ook kan het bestuur op een meer gestructureerde wijze verantwoording af leggen aan het toezichthoudend orgaan.

Bestuur en school vinden dat zij aan de buitenwereld beter moeten laten zien wat zij bereiken op de school. Het effect van het jaarverslag, de schoolgids en de nieuwsbrieven wordt mogelijk groter wanneer zij meer informatie geven over de doelen van het onderwijs op de Montessorischool Bilthoven en de resultaten die daarmee behaald worden.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	5,44	3,52	3,53	3,85	3,81	3,84
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,89	0,85	0,83	0,84	0,83	0,84
Weerstandsvermogen	< 5%	51,83%	45,20%	43,32%	45,47%	45,80%	46,54%
Huisvestingsratio	> 10%	7,73%	7,89%	7,24%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-4,58%	-7,93%	2,71%	2,23%	0,60%	1,36%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'voldoende'. De tabel bevat geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigde dat beeld.

Voor een volledige verantwoording in het jaarverslag is het nodig dat de verplichte continuïteitsparagraaf alle benodigde onderdelen bevat. Het onderdeel inzake het interne risicobeheersings- en controle-systeem troffen we niet aan. In deze rapportage moet het bestuur aangeven op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten met het systeem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.

Naast deze elementen die verplicht aanwezig moeten zijn, op grond van de vereisten uit de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, denken we dat de continuïteitsparagraaf aan kracht kan winnen wanneer het bestuur hierin concrete maatregelen opneemt die de in het jaarverslag beschreven risico's kunnen mitigeren. Daarnaast door het verslag van het toezichthoudend orgaan uit te breiden met de resultaten van zijn handelen. Het verslag van het toezichthoudend orgaan gaat in op welke taken zij heeft uitgevoerd, maar gaat weinig in op de resultaten die hiermee zijn bereikt.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken.

Bij Vereniging Montessorischool Bilthoven kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- *Verslag Raad van Toezicht over toezicht op doelmatig gebruik van rijksmiddelen:*

Het is de wettelijke taak van de Vereniging Montessorischool Bilthoven om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken.

Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder (ook wel het Toezichthoudend Orgaan) zijn onder meer, dat deze moet toezien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het jaarverslag. De verantwoording over het toezicht op doelmatigheid hebben wij niet aangetroffen in het jaarverslag over 2017.

Wij vragen de intern toezichthouder aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de jaarverslagen vanaf 2018. Dit aspect van het interne toezicht is op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling. Daarom vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een uitdrukkelijke herstelopdracht te geven.

- *Besteding middelen Passend Onderwijs*

Het bestuur ontvangt aan middelen passend onderwijs voor arrangementen en versterking van de basisondersteuning € 35.528. Het bestuur verantwoordt zich onvoldoende over de inzet van deze middelen. Deze informatie komt niet tegemoet aan de breed levende maatschappelijke behoefte op dit onderwerp. Wij geven het bestuur daarom in overweging, aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van deze zorgmiddelen in de jaarverslagen vanaf 2018.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor de Vereniging Montessorischool Bilthoven als 'voldoende'. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid. In het onderzoek bij de Vereniging Montessorischool Bilthoven leidt de weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
<i>Financieel beheer</i> Standaard FBo1, art. 4 lid 4 RJO. Continuïteitsparagraaf	Het bestuur neemt een beschrijving van het interne risicobeheersings- en controlesysteem in het eerstvolgende jaarverslag op. In deze rapportage geeft het bestuur aan op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij geeft het bestuur aan welke resultaten met het systeem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.	We stellen op basis van het jaarverslag 2018 vast of alle verplichte onderdelen hierin zijn opgenomen.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

3.1. Montessorischool Bilthoven

Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Het aanbod is breed en eigentijds

Op de Montessorischool Bilthoven zet het team bewust een moderne mix in van reguliere methodes en Montessorimaterialen. Het aanbod is breed en op de kerndoelen gebaseerd. Naast de cognitieve vorming van leerlingen vindt het team het belangrijk dat leerlingen zich ook ontwikkelen op sociaal en creatief gebied. Het team besteedt hier wekelijks tijd aan.

Verbeteringen zijn mogelijk in het kleuteronderwijs, bij burgerschapsvorming en voor wat betreft de afstemming van het aanbod op de kenmerken van de leerlingenpopulatie.

Het onderwijs in de kleutergroepen kan verder versterkt worden door te werken vanuit doelen en leerlijnen. Ook zien we nu dat de leraren wel de activiteiten bij van de leerlingen bijhouden, maar niet hun brede ontwikkeling. De school heeft aangegeven hierin nog dit schooljaar stappen te gaan zetten waardoor het onderwijs meer sturend zal worden op het leren en de ontwikkeling van de kleuters.

Burgerschapsvorming zit nogal impliciet in verschillende vakgebieden verweven. De school kan hierin meer structuur aanbrengen en expliciet zijn over de doelen die zij hiermee wil bereiken.

Op de Montessorischool Bilthoven zitten veel leersterke leerlingen en de school haalt gemiddeld hoge tussen- en eindresultaten. De school heeft veel energie gestopt in het afstemmen van het aanbod op dit kenmerk van de leerlingenpopulatie. Het is goed dat de vraag of de leerlingen voldoende uitdaging en variatie krijgen een constant punt van aandacht is van de school.

De leraren kennen hun leerlingen

De leraren hebben zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij houden van dag tot dag in de gaten wat leerlingen doen, of zij voldoende leren en hoe zij in hun vel zitten.

Wanneer een leerling echter over een langere periode een opvallende ontwikkeling doormaakt wat zichtbaar is in de resultaten van methode-onafhankelijke toetsen, kan het team dit sneller signaleren en beter zoeken naar verklaringen hiervoor.

Ook in ons vorige rapport hebben wij opgemerkt dat het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen vergroot kan worden, wanneer leraren de vaardigheidsgroei van (groepen) leerlingen onderzoeken. Wanneer hieruit opvallende zaken voortkomen is het belangrijk dat leraren diepgaander onderzoeken hoe dit komt en dit ook vastleggen. Op basis hiervan kunnen zij een keuze maken voor een passende didactische aanpak, deze uitvoeren en evalueren.

Schoonklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				✓

De school hecht veel belang aan het waarborgen van een veilige omgeving

Het team vindt het belangrijk dat leerlingen zich veilig voelen op school. De school werkt met een veiligheidsbeleid, inclusief een gedragsprotocol. Hierin beschrijft de school de verwachtingen die leerlingen, leraren en betrokkenen bij de school van elkaar mogen hebben. Daarnaast is er een vertrouwenspersoon voor de leerlingen. Wanneer er zich incidenten voordoen of zaken die structureel de aandacht nodig hebben, zoals onlangs de buitenschoolse- en de tussenschoolse opvang, dan treden school en bestuur snel en adequaat op. De leerlingen die wij spraken, geven aan dat ze zich veilig voelen op school. De ouders die wij spraken, bevestigen dit beeld. Desalniettemin heeft de school tot op heden niet voldaan aan de wettelijke plicht, die al meerdere jaren bestaat, om de veiligheidsbeleving van de leerlingen ook te monitoren (artikel 9c lid 1 onder b WPO). De school heeft hierover recent een brief van ons ontvangen en heeft aangegeven nog dit schooljaar dit in orde te maken.

Het pedagogisch klimaat is prettig en ondersteunend

De Montessorischool Bilthoven is een fijne en prettige omgeving voor de leerlingen. In het pedagogisch klimaat zijn verschillende eigen aspecten van kwaliteit zichtbaar en wij waarderen deze standaard dan ook met het oordeel goed.

De leraren gaan op een plezierige en respectvolle manier met hun leerlingen om en zij zijn bij hen betrokken. De school werkt sinds twee jaar met een programma voor leraren en leerlingen om effectieve gewoontes aan te leren. Dit is overal in de school zichtbaar.

De leraren geven de leerlingen veel autonomie. De leerlingen mogen zelf keuzes maken en de leraren ondersteunen hen hierbij. De leraren houden goed in de gaten hoe de leerlingen zich voelen en hoe zij zich in de groep bewegen. Ook helpen de oudere leerlingen de jongere leerlingen. Er is een gekozen leerlingenraad die meedenkt over schoolzaken.

Overige wettelijke vereisten

Wij constateren dat de Montessorischool Bilthoven het goed vindt dat haar leerlingen onder schooltijd buiten de school remedial teaching volgen. Dit mag wekelijks gedurende één uur per week, voor maximaal twintig weken met een eventuele verlenging van nog eens twintig weken. De externe remedial teaching vindt buiten de regie en verantwoordelijkheid van de school plaats.

Voorts kan de leerling alleen naar externe remedial teaching als de ouders hiervoor zelf de kosten dragen. Wanneer ze dit niet willen of kunnen doen, krijgt de leerling geen externe remedial teaching. Wanneer een leerling naar remedial teaching gaat, verleent de directeur vrijstelling van geregeld schoolbezoek.

Het is niet in overeenstemming met de wet dat ouders van ingeschreven leerlingen een verplichte bijdrage moeten betalen voor onderwijs waarvoor u bekostiging ontvangt (artikel 40 lid 1 WPO). Daarnaast zijn besturen verplicht het onderwijs zodanig in te richten dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en af te stemmen op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (art 8 eerste lid WPO). Doordat u het goed vindt dat uw leerlingen naar particuliere remedial teaching gaan onder schooltijd handelt u in strijd met deze wettelijke bepaling.

Bovendien handelt u in strijd met de Leerplichtwet 1969 en de beleidsregel 'specifieke aard van het beroep' en 'andere gewichtige omstandigheden' door vrijstelling van geregeld schoolbezoek te verlenen wanneer leerlingen externe remedial teaching volgen. Remedial teaching valt niet onder de in artikel 11 en 11a limitatief opgesomde gronden voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek.

Wanneer u externe remedial teaching onderdeel wilt laten zijn van de basisondersteuning dan dient u aan onderstaande eisen te voldoen:

- De activiteiten dienen plaats te vinden onder (al dan niet gedelegeerde en/of gemandateerde) verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school waar de leerling staat ingeschreven;
- De activiteiten zijn niet afhankelijk van een VERPLICHTE financiële bijdrage van de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling;
- De activiteiten worden verantwoord en beschreven in het schoolplan en de schoolgids;
- De activiteiten zijn beschikbaar voor alle leerlingen van de school die qua zorgbehoefte daarvoor in aanmerking dienen te komen.

Wij hebben u opgedragen te stoppen met de door ons geconstateerde activiteiten die niet aan bovengenoemde wettelijk eisen voldoen. U heeft hierop aangegeven dat u alle ouders schriftelijk hebt geïnformeerd dat u externe remedial teaching onder schooltijd niet langer meer toestaat.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Wij hebben als bestuur het vierjaarlijkse bezoek van de onderwijsinspectie als positief en constructief ervaren. In korte tijd heeft de onderwijsinspectie kunnen zien en ervaren hoe bijzonder trots de leerlingen, het personeel, de ouders, de directie, de medezeggenschapsraad, het toezichthoudend orgaan en het bestuur zijn op onze school. Wij menen deze trots terug te zien in het hele verslag, maar wordt met name extra onderstreept door de beoordeling van 'goed' op het punt van pedagogisch klimaat.

De door u gevraagde herstelopdracht met betrekking tot externe remedial teaching onder leiding is inmiddels uitgevoerd. Voor alle kinderen die getroffen zijn door deze herstelopdracht is een oplossing gevonden, want bij ons staat de ondersteuning en ontwikkeling van het kind voorop. Verder hebben we het protocol externe begeleiding aangepast.

De geconstateerde tekortkoming met betrekking tot de continuïteitsparagraaf in het jaarverslag en de andere genoemde verbeterpunten op financieel beheer worden besproken met ons administratiebureau en onze accountant. In het jaarverslag over 2018 zullen de verbeteringen worden doorgevoerd. We hebben de accountant gevraagd om het jaarverslag extra kritisch te beoordelen en vast te stellen dat alle verplichte onderdelen zijn meegenomen. Wij nodigen de onderwijsinspectie graag uit om in hun reguliere beoordeling van het jaarverslag 2018 te beoordelen of de in dit rapport genoemde punten naar tevredenheid zijn verwerkt. De overige door de inspectie gesuggereerde verbeterpunten gaan wij samen met directie en team bespreken en al naar gelang hun prioriteiten meenemen in ons meerjarenschoolplan 2020-2024.

Wij gaan ons richten op het eeuwfeest van de school en het finaliseren van het meerjarenschoolplan 2020-2024. We zien de toekomst van onze unieke school met vertrouwen tegemoet en kijken uit naar het volgende inspectiebezoek.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

